

A Importância do Tratado de Paz de Vasvár de 1664

Em 1 de Agosto de 1664, os exércitos cristãos em coligação europeia (principalmente com forças austríacas, alemãs, francesas, italianas e húngaras) obtiveram uma grande vitória perto de Szentgotthárd-Mogersdorf sobre as forças turco-otomanas que ocuparam grande parte da Hungria mais de um século antes. Depois de perder a batalha, no dia 10 de agosto, o chefe do exército turco em retirada, Köprülüade Fazil Ahmed Paxá, fez as pazes com o enviado do imperador Leopold I dos Habsburgo, Simon Reiniger von Renigen, perto da cidade de Vasvár. A Batalha de Szentgotthárd foi a primeira vitória significativa sobre as forças do exército otomano-turco anteriormente consideradas invencíveis. A vitória representou de forma impressionante a então emergente supremacia da tecnologia de defesa europeia e da ciência militar. O Tratado de Paz de Vasvár era principalmente um tratado entre o Império Otomano-Turco e o Império Habsburgo - e a Hungria como parte dele - mas também teve um impacto significativo nas condições políticas europeias. Tanto a batalha como a paz atraíram um interesse considerável pela Europa daquela época, porque, como resultado de uma cooperação europeia, foi possível expulsar as tropas turcas da Europa.

No entanto, para a Hungria o tratado foi considerado desvantajoso porque o momento do sucesso militar não foi explorado e também porque se manteve o status quo entre os dois impérios. De facto, no entanto, lançou o processo que levou à libertação da Hungria nas décadas seguintes. Este processo durou cerca de 20 anos, até o início da próxima Grande Guerra Turca, que começou em 1683 com o segundo cerco de Viena.

A nível local, este período influenciou também o desenvolvimento da cidade de Vasvár. Localizada na fronteira ocidental da Hungria, Vasvár era uma cidade importante na Idade Média, como o centro do condado de Vás. No entanto, como consequência da conquista turca a cidade começou a declinar, foi abandonada pelas suas instituições e pela população, os edifícios começaram a decair com a única excepção do mosteiro dominicano que tinha sido convertido numa fortaleza. Na época do tratado, a cidade não era mais do que uma pequena fortificação, que também foi destruída pelo exército turco em marcha de recuo. *(O tratado em si foi provavelmente assinado no campo turco, mas a tradição local relaciona-o com um antigo prédio da cidade.)*. Foi somente após as guerras turcas no século XVIII que começou a reconstrução da cidade, mas nunca mais recuperou sua importância anterior. O tratado de paz tornou conhecido o nome de Vasvár na Europa e na Hungria; um dos poucos locais do actual território onde foram assinados tratados de paz.

Bibliografia

- Ágoston, Gábor, « Information, Ideology, and Limits of Imperial Policy: Ottoman Grand Strategy in the Context of Ottoman-Habsburg Rivalry », dans *The Early Modern Ottomans: Remapping the Empire*, dir. Virginia H. Aksan et Daniel Goffman, Cambridge/New York, Cambridge University Press, 2007, p. 75-103.
- Ágoston, Gábor, « Defending and Administering the Frontier: The Case of Ottoman Hungary », dans *The Ottoman World*, dir. Christine Woodhead, Milton Park/Abingdon/Oxon/New York, Routledge, 2012, p. 220-236.
- Bak, János M. et Béla K. Király (dir.), *From Hunyadi to Rákóczi: War and Society in Late Medieval and Early Modern Hungary*, New York, Brooklyn College Press/Columbia University Press, 1982.
- Bély, Lucien, *Les relations internationales en Europe XVIIe – XVIIIe siècles* (3e édition), Paris, Presses Universitaires de France, 2001. [1st ed. Paris, Presses Universitaires de France, 1992.]
- Bérenger, Jean: *Finances et absolutisme autrichien dans la seconde moitié du XVIIe siècle*, Sorbonne, Paris, 1975.
- Bérenger, Jean, *La Hongrie des Habsbourg*, t. I., 1526-1790, Rennes, Presse Universitaire de Rennes, 2010.
- Bérenger, Jean (dir.), *La Révolution militaire en Europe (XVe-XVIIIe siècles)*, Paris, ISC-Economia, 1998.
- Bérenger, Jean, *Histoire de l'Empire des Habsbourg 1273-1918*, Paris, Fayard, 1990.
- Bérenger, Jean, *Léopold Ier (1640-1705) fondateur de la puissance autrichienne*, Paris, Presses Universitaires de France, 2004.
- Bérenger, Jean, *Les « Gravamina ». Remontrances des diètes de Hongrie de 1655 à 1681*, Paris, Presses Universitaires de France, 1973.
- Brandis, Clemens Graf zu, *Die Habsburger und die Stephanskronen*, Zürich/Leipzig/Vienna, Amalthea-Verlag, 1937.
- Coutau-Bégarie, Hervé et Tóth Ferenc (sous la dir.), *La pensée militaire hongroise à travers les siècles*, Paris, Economica, 2011.
- Dávid, Géza et Pál Fodor (dir.), *Ottomans, Hungarians, and Habsburgs in Central Europe: The Military Confines in the Era of Ottoman Conquest*, Leiden, Brill Academic Publishers, 2000.
- Dávid, Géza et Pál Fodor, « Hungarian studies in Ottoman history », dans *The Ottomans and the Balkans. A Discussion of Historiography*, dir. Fikret Adanir, Suraiya Faroqhi, Leiden/Boston/Köln, Brill Academic Publishers, 2002., p. 305-349.
- Evans, R[obert] J[ohn] W[eston], *Austria, Hungary, and the Habsburgs: Essays on Central Europe, c. 1683–1867*, Oxford/New York, Oxford University Press, 2006.

- Evans, R[obert] J[ohn] W[eston], *The Making of the Habsburg Monarchy 1550–1700: An Interpretation*, Oxford/New York, Oxford University Press/Clarendon Press, 1979.
- Fichtner, Paula Sutter, *The Habsburg Monarchy 1490–1848: Attributes of Empire*. Houndmills/Basingstoke/Hampshire/New York, Palgrave/Macmillan, 2003.
- Fodor, Pál, *In Quest of the Golden Apple: Imperial Ideology, Politics, and Military Administration in the Ottoman Empire*, Istanbul, Isis Press, 2000.
- Fodor, Pál, « Evliya Çelebi, the Ottoman-Turkish Measurer of the World (Istanbul, 25 March 1611 – Cairo, 1684?) », dans „*Világok vándora voltam...* ” *Evliya Cselebi 400 éve született*, dir. Ildikó Jankóné Pajor, Budapest, Tabán Társaság, 2011., p. 10-15.
- Fodor, Pál, « Minorities in the Ottoman Empire », dans *At the Gate of Modernism: Qajar Iran in the*
- Fodor, Pál, « The View of the Turk in Hungary: The Apocalyptic Tradition and the Legend of the Red Apple in Ottoman-Hungarian Context », dans *Les traditions apocalyptiques au tournant de la chute de Constantinople. Actes de la Table Ronde d'Istanbul (13-14 avril 1996)*, dir. B Lellouche, S Yerasimos, Paris, L'Harmattan, 1999., p. 99-131.
- Fodor Pál, « Ungarn und Wien in der osmanischen Eroberungsideologie (im Spiegel der Târîh-i Beç krâli, 17. Jahrhundert) », *Journal of Turkish Studies*, 1989/13, p. 81-98.
- Hegyi, Klára, « La province hongroise dans l'Empire ottoman », *Acta Historica Academiae Scientiarum Hungaricae*, 1987., p. 209-216.
- Inalçık, Halil, *The Ottoman Empire. The Classical Age 1300–1600*, 3e éd., London, Widenfeld and Nicolson, 1997. [1ère éd. New York, Praeger Publishers, 1973.]
- Ingrao, W. Charles, *The Habsburg Monarchy 1618–1815*. 2e éd., Cambridge, Cambridge University Press, 2000. [1ère éd. New York, Cambridge University Press, 1994.]
- Kann, Robert A., *A History of the Habsburg Empire 1526–1918*, Berkeley/Los Angeles/London, University of California Press, 1974.
- Kontler, László, *A History of Hungary: Millennium in Central Europe*, Budapest, Atlantis Publishing House, 1999. ; Reprint ed. Houndmills/Basingstoke/Hampshire/New York, Palgrave/Macmillan, 2002.
- Köpeczi, Béla: *Hongrois et Français, De Louis XIV à la Révolution française*, Budapest, Corvina, 1983.
- Macartney, C[arlisle] A., *Hungary. A Short History*, Edinburgh, Edinburgh University Press, 1962.
- Mantram, Robert (dir.), *Histoire de l'Empire ottoman*, Paris, Fayard, 1989.
- Ma'á, Petr et Thomas Winkelbauer (dir.), *Die Habsburgermonarchie 1620 bis 1740: Leistungen und Grenzen des Absolutismusparadigmas*, Stuttgart, Franz Steiner, 2006.
- Nouzille, Jean, *Histoire de frontières. L'Autriche et l'Empire ottoman*, Paris, Berg International Paris, 1991.

- Oborni, Teréz, « Between Vienna and Constantinople: Notes on the Legal Status of the Principality of Transylvania », dans *The European Tributary States of the Ottoman Empire in the Sixteenth and Seventeenth Centuries*, dir. Gábor Kármán, Lovro Kunčević, Leiden/Boston, Brill, 2013. p., 67-89.
- Pálffy, Géza, dir., *Gemeinsam gegen die Osmanen: Ausbau und Funktion der Grenzfestungen in Ungarn im 16. und 17. Jahrhundert. Katalog der Ausstellung im Österreichischen Staatsarchiv 14. März – 31. Mai 2001*, Budapest/Vienna, Österreichisches Staatsarchiv/Collegium Hungaricum Wien, 2001.
- Pálffy, Géza, *The Kingdom of Hungary and the Habsburg Monarchy in the Sixteenth Century*. New York, Columbia University Press, 2009.
- Pauser, Josef, Martin Scheutz et Thomas Winkelbauer, dir., *Quellenkunde der Habsburger-monarchie (16.–18. Jahrhundert): Ein exemplarisches Handbuch*, Vienna/Munich, Oldenbourg, 2004.
- Perjés, Géza, *The Fall of the Medieval Kingdom of Hungary: Mohács 1526–Buda 1541*. New York, Columbia University Press, 1989.
- Poumarède, Géraud, *Pour en finir avec la croisade. Mythes et réalités de la lutte contre les Turcs aux XVIIe et XVIIIe siècles*, Paris, Presses Universitaires de France, 2009.
- R. Várkonyi, Ágnes, « La coalition internationale contre les Turcs et la politique étrangère hongroise en 1663-1664 », *Studia Historica Academiae Scientiarum Hungaricae*, 1975., Budapest, 1975. p. 5-31.
- Roy, Philippe and Ferenc Tóth, *La défaite ottomane. Le début de la reconquête hongroise (1683)*, Paris, Economica, 2014.
- Setton, Kenneth M., *Venice, Austria and the Turks in the Seventeenth Century*, Philadelphia, American Philosophical Society, 1991.
- Sperl, Karin, Scheutz, Martin and Strohmeyer, Arno (dir.), *Die Schlacht von Mogersdorf/St. Gotthard und der Friede von Eisenburg/Vasvár 1664. Rahmenbedingungen, Akteure, Auswirkungen und Rezeption eines europäischen Ereignisses*, Eisenstadt, 2016
- Spielman, John P[hilip], *The City & The Crown. Vienna and the Imperial Court 1600–1740*, West Lafayette, Indiana, Purdue University Press, 1993.
- Sudár, Balázs, *Dzsámik és mecsetek a hódolt Magyarországon (Les djamis et mosquées dans la Hongrie ottomane)*, Budapest, MTA BTK, 2014.
- Sugar, Peter F., Péter Hanák et Tibor Frank (dir.), *A History of Hungary*, 3rd ed. Bloomington, Indiana University Press, 1994. [1st ed. London-New York, Tauris, 1990.]
- Szabó, János B. and Ferenc Tóth, *Mohács (1526). Soliman le Magnifique prend pied en Europe centrale*, Paris, Economica, 2009.
- Székely, György, *La Hongrie et la domination ottomane (XVe-XVIIe siècles)*, Budapest, Akadémiai, 1975.
- Szentpétery, József (dir.), *Cross and Crescent (1526–1699). The Turkish Age in Hungary*. CD-ROM, Budapest, Enciklopédia Humana Egyesület, 1999.

- Tapié, Victor-Lucien, *The Rise and Fall of the Habsburg Monarchy*, New York, Praeger, 1971.
- Tóth, Endre et Károly Szelényi, *The Holy Crown of Hungary: Kings and Coronations*, Budapest, Kossuth, 1999.
- Tóth, Ferenc, « L'Épée et la plume, Raimondo Montecuccoli et sa pensée », dans Antonio Sciacovelli (dir.), *Con dottrina e con volere insieme. Saggi, studi e scritti vari dedicati a Béla Hoffmann*, Szombathely, 2006. p. 349-355.
- Tóth, Ferenc, « Les Mémoires de Raimondo Montecuccoli », *Cahiers Saint-Simon* n° 40 (Année 2012) Les Mémoires de la bibliothèque du duc de Saint-Simon, p. 69-79.
- Tóth, Ferenc, *Saint-Gotthard 1664, Une bataille européenne*, Panazol, Lavauzelle, 2007.
- Tóth Ferenc – Zágorkhidi Czigány Balázs (dir.), *Szentgotthárd-Vasvár 1664, Háború és béke a XVII. század második felében [Szentgotthárd-Vasvár 1664, Guerre et paix dans la seconde moitié du XVIIe siècle]*, Szentgotthárd, 2004.
- Tóth Ferenc – Zágorkhidi Czigány Balázs (dir.), *A szentgotthárdi csata és a vasvári béke – Oszmán terjeszkedés – európai összefogás. La bataille de Saint Gotthard et la paix de Vasvár – Expansion ottomane – Coopération européenne*, Budapest, 2017.
- Tóth, Ferenc, « Újabb francia források a szentgotthárdi csatáról » [Nouvelles sources françaises sur la bataille de Saint-Gotthard], *Hadtörténelmi Közlemények*, 2014 127/1., p. 206-231.
- Urbanski, Hans, *Karl von Lothringen, Österreichs Türkenseiger. Biographie*, Wien-München, Amalthea, 1983.
- Várkonyi, Ágnes R, *Europica varietas – Hungarica varietas 1526–1762. Selected Studies*, Budapest, Akadémiai, 2000.
- Wagner, Georg, « Der Wiener Hof, Ludwig XIV. und die Anfänge der Magnatenverschwörung 1664-65 », *Mitteilungen des Österreichischen Staatsarchivs* n° 16 (1963), p. 87-149.

Bibliografia online e conteúdos media

Notícias, imprensa e publicações:

<http://www.vasvar.hu/hu/hirek/11564/a-szentgotthardi-csata-vasvari-beke>
http://www.galamus.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=202075
<http://www.rabavidek.hu/kultura/2014-07-03/a-szentgotthardi-csata-es-a-vasvari-beke>
<http://www.vasmege.hu/vasi-mozaik/185628>
http://www.vasvar.hu/katalogus/34_1_20140907091052.pdf
<http://szentgotthard.hu/hu/kiemelt-hirek/a-szentgotthardi-csata-es-a-vasvari-beke.html>
<http://www.tti.hu/esemenyek/konferencia/1377-konferencia-a-szentgotthardi-csata-es-a-vasvari-beke-evforduloja-alkalmabol.html>
<http://www.frisss.hu/hirek/termalviz-bekehaz-es-retesfesz-vasvaron-mindig-tortenik-valami>
<https://www.vaol.hu/hetvege/bekekotes-latinul-es-torokul-a-vasvari-bekehaz-tortenete-1832752/>
http://www.vasvar.hu/katalogus/34_1_20140617152900.pdf
http://www.vasvar.hu/katalogus/34_1_20180212092020.pdf
<http://www.tti.btk.mta.hu/esemenyek/3017-uj-tanulmánykötet-a-szentgotthardi-csatarol-es-a-vasvari-bekerol.html>
<https://www.vaol.hu/kultura/helyi-kultura/helyi-de-egyetem-es-erteku-konyveket-mutattak-2199381/>
<http://www.sztv.hu/hirek/a-vasvari-bekekotesre-emlekezett-a-varos-a-hetvegen-20180814>
https://www.youtube.com/watch?v=Ec7_8cKp9RI
<http://www.vasvar.hu/hu/galeria/6851/20180811-bekenap>

Património Cultural, Turismo:

<http://katonakutja.vasihegyhat.hu/cgi-bin/katonakutja/index.cgi?view=ck&tID=299&nID=4464&nyelv=>
https://www.nyugat.hu/tartalom/cikk/50710_megujul_a_vasvari_beke_haz
<http://www.vasvaribeke.hu/main.aspx?ID=1>
<http://www.vasvar.hu/index.php?ugras=katalogus&katszama=145&elem=46343>
<http://www.gyogyvizek.hu/latnivalok/bekehaz-vasvar.html>
<https://hegyasztor.hu/hol-vagyunk/oroksegunk/kulturalis-oroksegunk/vasvari-beke>
<http://www.vasiertekar.hu/hu/s/3292/vasvari-bekehaz>
http://www.culturalcapitalcounts.eu/index.php/hu/szellemi-kulturalis-oeroekseg?area=7&category=0&country=0&search_string=&sent=1

Enciclopédias:

https://hu.wikipedia.org/wiki/Vasv%C3%A1ri_b%C3%A9ke

https://de.wikipedia.org/wiki/Frieden_von_Eisenburg

https://fr.wikipedia.org/wiki/Paix_de_Vasv%C3%A1r

http://www.atlas-burgenland.at/index.php?option=com_content&view=article&id=621:der-friede-von-eisenburg-vasvar&catid=21&Itemid=205

<http://lexikon.katolikus.hu/V/vasv%C3%A1ri%20b%C3%A9ke.html>

http://www.erdelyweb.hu/historia/adattar/adattar_v.htm

Outras publicações:

http://www.rubicon.hu/magyar/oldalak/1664_augusztus_10_a_vasvari_beke/

https://mult-kor.hu/20140811_miert_volt_megalazo_a_vasvari_beke

<https://turul.info/napok/vasvaribeke>

http://multunk.com/index.php?title=A_vasv%C3%A1ri_b%C3%A9ke

http://mnl.gov.hu/mnl/ol/hirek/a_szentgotthardi_csata_es_a_vasvari_beke

Publicações Científicas:

https://www.academia.edu/35959956/A_szentgotth%C3%A1rdi_csata_%C3%A9s_a_vasv%C3%A1ri_b%C3%A9ke_La_bataille_de_Saint_Gotthard_et_la_paix_de_Vasv%C3%A1r_Oszm%C3%A1n_terjeszked%C3%A9s_eur%C3%B3pai_%C3%B6sszefog%C3%A1s_Expansion_ottomane_-_Coop%C3%A9ration_europ%C3%A9enne

<http://ujkor.hu/esemeny/kettos-konyvbemutato-nemzeti-kozzszolgalmati-egyetemen>

<http://www.tti.btk.mta.hu/esemenyek/3017-uj-tanulmanykotet-a-szentgotthardi-csatarol-es-a-vasvari-bekerol.html>

<http://hungarologia.net/konyvbemutato-2016-aprilis-16-an/>

<http://vasiszemle.hu/2018/03/konyvszemle.pdf>

Conteúdos Multimedia:

<https://www.youtube.com/watch?v=ccUuofyVtdA>

<http://pazirik.hu/projekt/vasvari-domonkos-templom-es-kolostor/>